

اثر تسهیلات اعطایی بانک‌ها بر رشد اقتصادی ایران: با تاکید بر اثربخشی تسهیلات اعطایی قرض الحسنه

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۱/۲۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۱/۱۷

کد مقاله: ۲۵۸۱۲۶

ندا اسلامی سامانی^۱، بیتا سرهنگی کادیجانی^۲،

حسن ابوالقاسمی^۳

چکیده

کارکرد قرض الحسنه در قرآن به معنی قرض دادن و امری مقدس، ارزشمند معرفی شده که باعث کمک به اقشار ضعیف و رفع معضلات اجتماعی می‌شود. همچنین قرض الحسنه علاوه بر تأمین نیازهای اساسی با تغییر الگوی تولید، ایجاد اشتغال و کاهش انحصارات آثار ثانویه‌ای خواهد داشت که می‌تواند از این طریق اثر مثبتی بر رشد اقتصادی بلندمدت داشته باشد. بر این اساس، رهیافت اثرگذاری تسهیلات اعطایی قرض-الحسنه بر رشد اقتصادی، دارای اهمیت خاصی است که می‌تواند در تعیین خط و مشی‌های کلان مرتبط با مولفه رشد اقتصادی اثرگذار واقع شود. بر این اساس مطالعه حاضر تلاش کرده است زمینه‌های قیاسی لازم در جهت مقایسه اثربخشی تسهیلات اعطایی قرض الحسنه را با سایر تسهیلات اعطایی فراهم آورد که ضمن نیل به سوی تکلیف الهی قرض الحسنه، پشتوانه‌های تجربی این مسئله را فراهم آورد. نتایج حاصل از برآوردهای رگرسیونی با استفاده از روش هم‌انباشتگی جوهانسون-جوسیلیوس این تحقیق نشان داد که تسهیلات قرض الحسنه اثر مثبت و معنی‌داری بر رشد اقتصادی ایران طی دوره ۱۳۹۵-۱۳۶۳ داشته، در حالی که تسهیلات غیر قرض الحسنه اثر منفی و معنی‌داری بر رشد اقتصادی داشته است؛ بنابراین این قابل انتظار خواهد بود با جایگزینی سیستم تأمین مالی قرض الحسنه در برخی موارد به جای سیستم تأمین مالی نظام بهره رشد اقتصادی افزایش یابد. همچنین، مخارج مصرفی دولت در اقتصاد ایران بیش از حد ظرفیت کلی اقتصاد بوده و اثر منفی بر رشد اقتصادی بلندمدت داشته و سرمایه گذاری اثر معنی-داری بر رشد اقتصادی ایران نداشته است. نهایتاً یافته‌ها نشان داد که فرضیه اثر منفی نرخهای تورم بالا بر رشد اقتصادی در ایران پذیرفته می‌شود.

واژگان کلیدی: تسهیلات، قرض الحسنه، رشد اقتصادی، جوهانسون - جوسیلیوس، ایران.

۱- کارشناسی ارشد حسابداری

۲- کارشناسی ارشد حسابداری

۳- کارشناسی ارشد حسابداری